

Nr. 5/1068/, V metai. D i e p h o l z, 1949 m. sausio mėn. 8 d.

Atsistatydino JAV užs.reik.min. George Marshall

JAV prezidentas Trumanas pranešė, kad ligšiolinis JAV užsienių reikalų ministeris George Marshall savo ligos sumetimais atsistatydino iš savo pareigų. Tai pranešdamas, prezidentas pabrėžė, kad jokių būdu jis nebūtų Marshallio atsistatydinimo priėmęs, jei šis būtų nesirėmęs savo sveikata. Kaip žinia gi, Maršaliui neseniai buvo padaryta inkstų operacija. Savo trumpame atsistatydinimo laiške Maršalis dėkoja prez. Trumanui už paramą jo darbe. Prez. Trumanas taip pat pasiuntė Maršaliui laišką, dėkodamas jam už Maršalio plano formavimą ir pravedimą. Buvęs Maršalio pavaduotojas Robert Lovett taip pat atsistatydino, motyvuodamas šį savo žygi asmeniniais reikalais. Korespondentai aiškina, kad "asmeniniai reikalai" reiškia Lovetto grįžimą prie savo teisininko darbo. Lovettas taip pat pasikeitė su Trumano nuosirdžiais laiškais. Nauju užsienių reikalų ministriu paskirtas buvęs JAV užs.reik.min.pav. Din Acheson, savo karjerą pradėjęs advokatu, šiuo metu turintis 55 metus amžiaus, ilgametis užs.reik.min.pavaduotojas, už nuopelnus karui metu prez. Trumano apdovanotas pasižymėjimo ordinu. George Maršalis yra šiuo metu 68 m. amžiaus, nuo 1939 – 1947 m. buvęs JAV gen.št.viršininkas ir nuo 1947 m. JAV užs.reik.ministeris.

Ryšium su užs.ministerių pasikeitimu prez. Trumanas pareiškė, kad JAV užsienių politikoje nebūsią jokių permainų.

Kitos naujausios radijo žinios :

- = Prez. Trumanas kongresui patiekė pranešimą apie ūkio planus. Numatoma padidinti importą iš Europos, palaikyti nuolatinę eksporto kontrolę, kovoti su infliacija ir kt. Taip pat pranešė ir savo ūkinių patarėjų parengtąjį proj.
- = Šventasis Tėvas paskyrė Lenkijai primą vietoje pernai spalio mėn. mirusiojo kard. A. Hlondo. Naujai paskirtasis Gniezno arkivyskupas ir Lenkijos primas yra Lublino vyskupas dr. St. Višinski. /Kai kurie laikraščiai sako, kad jis esąs tolimas sovietų Andrej Višinski giminietis/.
- = Užvakar britų užs.reik.ministerija paskelbė detales apie ginklų šmugliavimą iš Čekoslovakijos į Palestina. Perėitų metų gruodžio mėn. viduryje žydai turėjo apie 140 lėktuvų, iš kurių 40 kovos ir 22 bombonešiai. Toliau pranešama, kad žydų lakūnai buvę Čekoslovakijoje apmokomi, o šie lėktuvai daugumoje esą čekų gamybos. Čekoslovakija kai kuriuos savo aerodromus atidavusi grynai ginklų gabenimui į Izraelį.
- = Saugumo Taryba ruošiasi užklausti Čekoslovakiją, kodėl jina palaikanti ginklų gabenimą į Palestina, nors prieš metus buvo pasirašiusi po bendrų valstybių nutarimu negabenti ginklų. Saugumo Tarybos atstovai netrukus pradės svarstyti ir įsitikins, ar galima Palestinoje įvesti ginklų paliaubas ir nustatyti demilitarizuotąją zoną. Iš Palestinos pranešama, kad, nežinūrint deklaravimų, kovos ir toliau tebevyksta. Britų užs.reik.ministerijos kalbėtojas pranešė, kad tolimesni žydų kariuomenės daliniai, remiami šarvuočių, veržiasi į Egipto teritoriją. Viduriamian fronte žydai kovoja su Irako kar.
- = Sovietų kontroliuojamas radijas ir spauda praneša, kad sovietai ryt. Vokietijos zonoje areštavę visą eilę jugoslavų, dalyvavusių "juodojoje rinkoje". Sovietų valdžia pareikalavusi iš Jugoslavijos kar. misijos Berlyne sumažinti misijos personalą 90%.
- = Kinijoje komunistai pradėjo sunkius artilerijos puolimus ant Tjentsin ir Sučau. Šanchajuje nutarta siųsti miesto delegaciją į komunistų vyr. būstinę, prašant pradėti pasitarimus ginklų paliauboms sudaryti.
- = Iš Vašingtono pranešama, kad vasario mėn. JAV laivynas pradės didelius manevrus Karibų jūroje ir vak. Atlante.
- = Švedijoje neseniai pasibaigė užs.min. pasitarimai. Kaip praneša diplomatiniai korespondentai, Švedija visą laiką stovi už visišką neutralumą ir izoliaciją, tuo tarpu Norvegija ir Danija yra pasiryžusios jungtis prie Atlanto pakto. Šiais klausimais Kopenhagoje vėl netrukus prasidėsia pasitarimai.
- = Prancūzijos vyriausybė pakvietė D. Britanijos finansų min. St. Cripsą atvykti pasitarti finansiniais ir ūkio klausimais. Manoma, kad bus aptarti abiejų kraštų atsistatymo plano reikalai. Naujajame savo plane D. Britanija nėra numačiusi importo iš Prancūzijos, o Prancūzija dėl to labai susirūpinusi.
- = Iš JAV pranešama, kad Chicago neangažuos vokiečių dirigento K. Furtvängeris gastrolėms, nes visa eilė amer. muzikų atsisakė dalyvauti koncertuose.

V i e t o s ž i n i o s :

= Stovyklos Vadovas praneša, kad pagal gautą DPACSo raštą, visi DP asmenys kurie yra kur nors emigravę ir vėliau grįžta atgal į Vokietiją, norėdami gauti DP statuso pripažinimą, turės būti permąstomi skrininguojami.

= Stov. Vadovas praneša, kad į N. Zelandiją registruojamos mergaitės ir vaikai be vaikų 18 - 40 m. amžiaus kaip gal. seserys ar jų padėjėjos ir namų ruošos darbininkės. Gali būti ir su tėvais, kurie gali dirbti. Imama tik baltietės. Norinčios vykti registruojasi stovyklos raštineje ligi šeštadienio, sausio mėn. 8 d., 11 val.

= Nuo šios dienos galima siųsti į užsienius paprastu /ne oro/ paštu laiškus be pašto ženklų. Tie laišškai įteikiami mūsų pašto tarnautojams, kurie juos nuveš į DPACSo perantspauduoti. Po to DPACSo laiškus persiųs toliau. Netrukus paaiškės, ar šios lengvatos lies ir laiškus oro paštu ir laiškus siunčiamus į Vokietiją.

= Zoninės Lietuvių Amatų Mokyklos Diepholze atidarymas vyks šia tvarka /sausio mėn. 10 d. /: 9 val. pamaldos bažnyčioje, 10 val. mokyklos atidarymo aktas gimnazijos salėje /7 blokas/, 11, 45 val. mokyklos patalpų ir skyrių apžiūrėjimas. Po bendro akto Amatų Mokyklos mokiniai ir mokytojai susirinkę savo skyriuose, kur bus duoti smulkesni nurodymai. Mokinių ir mokytojų dalyvavimas atidaryme būtinas. Visuomenė taip pat kviečiama atidarymo iškilnėse dalyvauti.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/

Stiklinė alaus / tiek alaus / ir alaus stiklinė /stiklinė alui gerti/ - Glas Bier, rus. kruška piva, ukr. sklianka piva, lmk. szklanka piwa. - Prašydami sakome: "prašau duoti stiklinę alaus", o ne tik: "prašau duoti vieną alų /naujoviška vokietybė/. /būs daugiau/

IRO vadovybės intrukcija dėl emigracijos /tęsinys/

1. IRO vadovybės intrukcija, išduotų labdaros organizacijų atvejais organizacijoms nurodys kandidatus, kuriuos jos pasirenko ir Komisija prašys IRO paruošti jiems dokumentus. 5. Saugumas. Išvietintų Asmenų Įstatymas nurodo reikalingą gumą padaryti patikrinimą saugumo atžvilgiu sekančiais žodžiais: "Joks tinkamas išvietintasis asmuo nebus įsileidžiamas į Jungtines Valstybes tol, kol jam Jungtinių Valstybių valdžios organai, kuriuos parinks Prezidentas, nepadarys patikrinimo ir neparašys pranešimo apie jo asmens charakterį, gyvenimą ir tinkamumą įvažiuoti, remiantis DP įstatymu".

Jungtinių Valstybių valdžia įgalioja Išvietintų Asmenų Komisiją pravesti minėtus patikrinimus ir šiuo metu vyksta minėto klausimo aptarimas tarp Išvietintų Asmenų Komisijos ir Britų valdžios organų. Jei šiuo reikalu bus prašoma IRO pagalbos, tai dėl to bus išleista atskira instrukcija. 6. IRO funkcijos. Be bendrųjų įsipareigojimų, kuriuos IRO neša ryšium su išvietintų asmenų įkurdinimu, DP Komisija prašė IRO paimiti ir specialius uždavinius. Jie yra: pagrindinis dokumentų parengimas ir pažymėjimų išdavimas, apie kuriuos smulkiau kalbama išvietintųjų asmenų komisijos instrukcijoje - biuletenis Nr. 3 iš 1948 m. lapkričio mėn. 27 d. 3. Metodai. Veiksmai emigraciniame stovykloje. IRO pareigūnai tranzitinėje Wentorfo stovykloje gaus prašymus iš komisijos pareigūnų, esančių Wentorfe ar iš labdaros organizacijų atstovų pradėti ruošti dokumentus tiems asmenims, kurių garantijos jau patikrintos Frankfurte ir kurioms jau duoti Europos numeriai. Be to, jie paruos kandidatus atrinkimui, kurį vykdys DP komisija. b/ IRO pareigūnai tranzitinėje stovykloje paruos vardinį sąrašą, nurodant jame: Europos bylos Nr., vardą ir pavardę asmens, kuriam suteiktos garantijos, jo šeimos narius, išvardintus garantijose ir kitas informacijas, ir pasiųs tą sąrašą atitinkamam regionui /nuorašas apygardai /kartu su instrukcijomis padėti dokumentų parengimą sąraše minimiems žmonėms. 2. Veiksmai apygardose ar stovyklose. Gavusi vardinį sąrašą IRO apygardos įkurdinimo tarnyba atlieka šiuos veiksmus: a/ atrenka Č.M.1. anketa /skrinimo anketa/. Vert. /ir pažymi, kad kandidatas yra, rastas tinkamu IRO globali. Ši anketa įdedama į bylą ir sudaro pagrindą reikalingam dokumentavimui. b/ Pasirengia užpildymui mediciniško patikrinimo anketos ir atlikimui pradinio mediciniško patikrinimo, kaip ir paprastai. c/ Atlieka kandidato apklausinėjimą stovykloje ar apygardos staigoje ir užpildo reikalingas anketas ir surašo reikalingus pažymėjimus. /dar bus/